

Propunere de dezvoltare a carierei

Stimate Domn Rector,
Onarata Comisie!

La începutul anilor 2000, ca proaspăt absolvent al Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj, am decis să-mi continui studiile în străinătate. Deși realizarea noilor mele obiective – după terminarea studiilor o eventuală participare activă pe paleta muzicală din Germania - era în concordanță cu situația, vârsta și modul meu de gândire de atunci, am sperat ca această decizie nu va însemna sfârșitul activităților mele din viața muzicală românească. Soarta a confirmat această speranță: mi-am menținut relația cu principalele instituții culturale din Transilvania. Totodată, eram convins că este de datoria mea să transmit cândva tinerilor muzicieni din țara mea, în domeniul pedagogiei încrederea, răbdarea și cunoștințele cu care m-au dăruit profesorii mei.

Mă consider norocos: am fost înconjurat de muzică și de muzicieni profesioniști încă din copilărie. Formarea mea s-a bazat pe educația primită la școala și liceul de muzică din Târgu Mureș, dar și vizitarea regulată al concertelor filarmonicii locale și, în general, orientarea către muzică în viața de zi cu zi. Am reușit să debutez la vârsta de 14 ani, mai întâi în mediul meu natal și apoi, - prin diverse concursuri câștigate și concerte cîntate cu succes,- în alte instituții muzicale ale țării. Anii petrecuți la Academia de Muzică din Cluj au avut o importanță decisivă, deoarece abordarea vocației de muzician interpret, pe care am urmat-o încă din copilărie, a primit aici o încurajare și susținere ieșită din comun.

În anii studenției clujene am întâlnit muzicieni și pedagogi extraordinari și printre profesorii mei. Astfel, când am auzit de postul vacant de la Universitatea Creștină Parțium, am decis să candidez și să duc mai departe moștenirea spirituală și profesională a profesorilor mei - Ferenc László, István Angi, Adrian Pop, Emil Simon și, în primul rând, a profesoarei mele de specialitate -pian- doamna Prof.Univ.Dr. Adriana Bera - completată de sutele de concerte și alte experiențe profesionale din ultimii douăzeci și cinci de ani.

Îmi concep activitatea pedagogică în conformitate cu specificile disciplinei și cu interesele instituției.

Attila Lehel

Obiectivele mele cele mai apropiate, sunt de natură profesională, și anume de a armoniza lectura muzicală cu înțelegerea conținutului muzical. Având în vedere nivelul mixt a educației muzicale preuniversitare al studenților noștri, sunt convins, că îndrumarea lor în sensul menționat mai sus, este necesară.

Cunoașterea limbii materne muzicale este esențială pentru interpretarea autentică a operelor de artă. Materialul didactic, dar și cea mai mare parte a literaturii de operă sau lied, are un conținut și expresie artistică și în sine, adică fără partea prozodică. O parte importantă a activității mele văd în punerea în practică a teoriei muzicii: o utilizare la nivel superior a cunoștințelor dobândite în școlile de muzică, transpunerea în practică a informațiilor, a le însuși cu încărcătură psihologică și dramatică. Această încărcătură este indispensabilă în profesia de artist interpret. În calitate de solist pianist concertist, am învățat să apreciez deosebit efectul benefic a interpretării lucrărilor fără ajutorul îmbogățitor al cuvântului vorbit. În același timp, una dintre particularitățile clasei de operă, cântatul într-un ansamblu (fie un duet sau un grup mai mare) necesită o înțelegere mai clară a unei texturi muzicale complexe. A forma deci o limbă maternă muzicală este decisiv. Din experiența mea solistică cu acompaniament de orchestră, cunoașterea limbii materne muzicale este, de asemenea, un principiu fundamental și pentru dirijori și orchestră, doi factori de neuitat în viața profesională a viitorilor muzicieni cântăreți, formați de noi.

La fel de important este cunoașterea și utilizarea corectă a limbilor străine în muzică. În timpul studiilor mele la Hochschule für Musik din Trossingen am studiat, pe lângă pian solo acompaniamentul vocal și muzică de cameră. În cei douăzeci de ani care au trecut de atunci, am acompaniat o serie de cicluri de lied și opere germane, italiene și franceze, de cele mai multe ori cu cântăreți în rolurile principale vorbitori nativi al acestor limbi. Având în vedere caracteristicile genului operă și politica de repertoriu a instituțiilor în general, este esențial să ne punem cunoștințele muzicale și creativitatea în slujba inteligibilității și muzicalității textului vorbit, adică cântat. Experiența mea personală în rândul colegilor muzicieni și studenți, indiferent că sunt cântăreți, soliști instrumentiști sau de orchestră, regizori sau dirijori, este că majoritatea dintre ei vorbesc mai multe limbi în afara limbii lor materne, limbi importante în acest domeniu profesional. În acest fel, se poate dezvolta o imagine mai clară a genezei operelor, a contextului istoric sau a conținutului prozaic al operelor. Ajunge să ne gândim la „Nunta lui Figaro”: scrisă de un compozitor austriac, pe un libret italian, plasată în Spania, în preajuna Revoluției Franceze. Studenții noștri vor ajunge probabil pe scenele teatrelor din Europa de vest, unde va trebui să înțeleagă rapid comentariile profesionale, instrucțiunile

Attila Sebestyén

speciale al dirijorilor, regizorilor și a corepetitorilor, într-o limbă străină. Deși opera italiană se bucură de o popularitate neîntreruptă timp de secole în Europa, trebuie remarcat aici că pe teritorii unde limba germană este în uz (o parte destul de mare a Europei) repertoriul în limba germană este la fel de important. În acest sens, având în vedere că și eu vorbesc fluent germana, consider că pot fi de o utilitate evidentă pentru studenții mei.

Învățarea muzicii contemporane și a limbajului acesteia este un aspect deosebit de important al formării unui muzician. Tehnologia compunerii muzicale și mijloacele de exprimare se dezvoltă și se schimbă la fel de mult ca în orice alt domeniu științific sau tehnic. Dezvoltarea instrumentelor muzicale și a instrumentelor care produc sunete și zgomote muzicale speciale, noile lor grupări (instrumentare) și muzica electronică au în sine o influență decisivă asupra limbajului repertoriului contemporan, iar cântatul nu face excepție.

Interpretarea muzicii contemporane necesită un rafinament și o precizie deosebită, contrastând estetica muzicii contemporane de lumea aparent idealizată a epocilor trecute, și, în consecință, cu instrumentele trecutului. Astfel, este întotdeauna un privilegiu să lucrezi cu compozitori în viață, care se caracterizează de obicei prin mari cunoștințe și experiență, dar și printr-o imaginație revigorantă (ne imaginăm cum ar fi dacă Mozart însuși ar sta astăzi la pian sau la pupitrul dirijorului, schițând ceea ce a scris). Scopul meu este de a-i face conștienți pe studenții noștri de importanța și necesitatea acestui lucru, atât din punctul de vedere al repertoriului, cât și al responsabilităților noastre culturale și de formare a publicului și să le susțin în căutarea noilor forme de exprimare în muzică.

Aici aș dori să fac o referire specială la repertoriul în limba maghiară. Constat că neînțelegere, că , cu excepția operetei, a cântecelor populare și al unei singure opere (considerată classic), viața muzicală transilvăneană nu favorizează proclamarea compozitorilor autohtoni sau originari locului, în special cei de muzică „clasică” contemporană și din secolul XX. Subliniez că nu numai literatura maghiară, dar și compozitorii noștri sunt remarcabili, chiar și după standardele mondiale. Astăzi, repertoriul orchestrelor și a operelor din Berlin, al recitalelor de lied și a altor evenimente muzicale sunt de neconceput fără operele lui Kurtág, Ligeti și Péter Eötvös, ca să amintim pe cei mai cunoscuți.

Studiile doctorale și cercetarea legată de acestea le-am început în anul 2020, și le voi absolvi cel mai probabil în vara anului 2025, la școala doctorală a Academiei de Muzică Gheorghe Dima, conducător științific Prof. Dr. Adriana Bera. Domeniul ales este fuziunea a

Attila Békefi

două genuri aparent diferite – fantezia și sonata - în repertoriul pentru pian solo al secolului 19. Cu acest prilej, am dobândit cunoștințe semnificative și în domeniul formelor muzicale prin analiza creației lui C.P.E. Bach, Haydn și Beethoven, totodată cunoștințe esențiale pentru o interpretare corectă și autentică. Dar cercetarea doctorală mi-a oferit și o experiență specială: pe lângă cunoștințele dobândite, călătoria intelectuală și efectul catartic al acesteia asupra mea. Deși subiectul tezei mele doctorale este doar indirect legat de activitatea mea de profesor-corepetitor, consider că este important să transmit mai departe experiența umano-intelectuală pe care am trăit-o acolo. A face muzică activ și a trăi în muzică și la nivelul teoriei muzicii, este un mod de viață cu totul special, o combinație ideală. Acest mod de viață necesită însă o transformare continuă, și ne solicită creativitatea până la limitele umane. Efectele benefice în schimb sunt de neprețuit. Majoritatea studenților noștri sunt adulți tineri, așa, în multe cazuri, simpla exersare, - înțeleg aici un studiu mecanic - este contraproductivă, mai ales dacă este făcută fără angajament spiritual și intelectual. În astfel de cazuri, o abordare diferită, intelectuală și umanistă poate ajuta. Voi recomanda și voi încuraja analiza, reflectarea și importanța comparației în cadrul cursurilor mele.

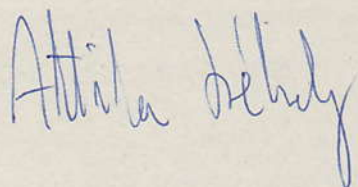
Am cunoscut un colegiu de profesori de o înaltă ținută morală și profesională la Universitatea Creștină Parțium.

Sunt convins că voi contribui benefic la păstrarea acestor calități a Instituției prin munca mea.

Cu o deosebită prețuire,

Székely Attila,

Pianist

Berlin, 2025.1.5